

מעט מדי

פחות משנתיים חלפו מאז אישרה הכנסת את "חוק השוויון בנטל", שהיה ספינת הדגל של "יש עתיד". החוק, למרות שמו האטרקטיבי, היה רחוק מלהבטיח שוויון – ולאחר חקיקתו הוגשה לבג"ץ עתירה נגדו ונטען שהוא יגביר את אי-השוויון. בינתיים, עוד לפני שבג"ץ הספיק לדרון בטענות נגד החוק, הספיקה הכנסת, באמצעות חקיקה חדשה, למסמסו. הפתרון: עוד בג"ץ, הפעם על הפגיעה בחוק הראשון. לא אתנבא מה יחליט בג"ץ וכמה חודשים או שנים יחלפו עד שיינתן פסק דינו. אוכל רק להעריך שני דברים: ראשית, פסק הדין ישתרע על עשרות ואולי מאות עמודים; שנית, הוא לא יביא לגיוס החרדים, כשם שפסקי הדין הרבים והארוכים שכתב בג"ץ בעבר בנושא לא הביאו לכך. מתברר שאין בכוחו של בג"ץ להציע מזור לכל מכאובי החברה.

למרבה הצער, מעולם לא הייתה אפשרות להבטיח שוויון בנטל. פגיעה חמורה בשוויון נוצרה עם קום המדינה כאשר ניתן פטור לנשים דתיות (ולנשים נשואות) משירות בצה"ל. מעולם לא קמה בציבור התנגדות חריפה לאפליה זו, כשם שאין התנגדות ממשית לפטור מהשירות שניתן לרוב בני המיעוטים. בג"ץ, שדן בגיוס חרדים בשורה ארוכה של פסקי דין, לא עסק כלל באפליה בין בנות דתיות לחילוניות. וכיוון שהציבור מתעניין בגיוס חרדים ומשלים עם אי-גיוס נשים דתיות, אין פלא שגם בג"ץ וגם הפוליטיקאים עוסקים בנושא אחד ומדירים רגליהם מהנושא האחר, אף ששניהם מעוררים בעיה זהה.

הצעד של הגדלת התשלום לחיילים בשירות חובה הוא בכיוון הנכון, אבל רק שינוי דרמטי בגובה השכר יתרום לצמצום אי-השוויון בנטל ולצדק האלמנטרי

אין פתרון מושלם לשורת האפליות הקיימת בתחום השוויון בנטל, אך יש דרך יעילה לצמצם את אי-השוויון באמצעות תשלום שכר ראוי למשרתים בשירות חובה. חשוב להרגיש, האפליה איננה נעוצה רק בכך שקבוצה אחת חייבת לתת למדינה שנתיים או שלוש שנות שירות בעוד שקבוצות אחרות פטורות, אלא גם בכך שהמשרתים בצבא נדרשים לעשות זאת כמעט חינם. התוצאה היא שאלה המשרתים בצבא נושאים במס אדיר, בעוד האחרים פטורים מכך.

את גובה המס הזה ניתן להעריך לפי השכר הממוצע במשק שנע בשנה האחרונה בין 9,000 ל-10,000 שקל בחודש. גם אם ננכה מסכום זה את שווי תנאי השירות (מזון, ביגוד, דיור והשכר האפסי המשולם לחיילים), יתברר שהמס המוטל על חייל בשלוש שנות שירות חובה הוא יותר מ-50 אלף שקל. לכן, ככל שהשכר יהיה גבוה יותר, כן יצטמצם אי-השוויון, לא רק בהשוואה לאברכי הישיבות אלא גם בין הבנות המשרתות לאלה שאינן משרתות. אגב, רק לאחרונה שמענו על תוכנית "התייעלות" בצה"ל המבוססת על פיטורי 300 נהגי משאיות בקבע והחלפתם בחיילים "זולים" בשירות חובה, מבלי ששלטונות צה"ל ערים לעוול שמדובר בו. חיילי חובה "זולים" לצה"ל, אבל להם המחיר של שירות ללא שכר כבר וגובל בשערורייה.

לכל זה ניתן להוסיף כי הגדלה משמעותית של שכר החיילים בשירות חובה היא לא רק צודקת אלא גם יעילה. היא תתרום לשימוש יעיל יותר בכוח אדם ולהגדלת הגיוס, הן של בנות דתיות והן של אברכים מהמגזר החרדי. הצעד הראוי שעשה שר האוצר כחלון בהגדלת התשלום לחיילי חובה החל מינואר – צעד שאומץ אתמול על ידי הממשלה – הוא בכיוון הנכון, אלא שזה מעט מדי. רק שינוי דרמטי בגובה השכר לחיילים יתרום לצמצום אי-השוויון בנטל ולצדק האלמנטרי. ■

© כל הזכויות שמורות לידיעות אחרונות בע"מ

אין להעתיק, להפיץ, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לשדר בדרך כלשהי (בכתב, בדפוס או במדיה אחרת) – ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר – חלק כלשהו של העיתון (לרבות טקסט, איורים, צילומים, תמונות, מפות, גרפיקה) הן בגרסה טקסטואלית והן בדפים מעוצבים, לרבות באמצעות הקלטה והקלדה, ללא אישור מפורש בכתב מהמוציאה לאור, ידיעות אחרונות בע"מ